

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายของการดำเนินคดีปกครอง ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
คำสำคัญ	ปัญหาการดำเนินคดีปกครองที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
นักศึกษา	สุเดชา แก้วคำหาร
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	พันตำรวจโท ดร. สุธี เอี่ยมเจริญยิ่ง
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2557

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาปัญหากฎหมายในการดำเนินคดีปกครองที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยศาลปกครองเข้ามามีบทบาทสำคัญในคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ซึ่งศาลปกครองมีวิธีพิจารณาคดีปกครองในระบบไต่สวน ตุลาการศาลปกครองจึงมีบทบาทสำคัญต่อคดีตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งมีคำพิพากษา โดยกำหนดประเด็น ส่งคำคู่ความเอกสาร และแสวงหาพยานหลักฐานที่ศาลเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่คดี จึงทำให้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของศาลปกครองแตกต่างจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลยุติธรรม โดยเฉพาะคดีแพ่ง

ดังนั้น จึงทำให้เกิดปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของศาลปกครองในคดีสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ เมื่อคณะรัฐมนตรียังมิได้จัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดเพื่อรองรับให้ปฏิบัติตามกฎหมาย จึงทำให้ยังไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในชุมชน อีกทั้งยังมีปัญหาสิทธิการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การที่ศาลปกครองของไทยมีหลักการตีความเรื่องผู้มีส่วนได้เสียอย่างกว้าง รวมถึงการวางแนวทางในการพิจารณาเกี่ยวกับสิทธิของผู้ฟ้องคดี โดยให้คำนึงถึงบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญนั้น ทำให้องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมสามารถเข้ามามีบทบาทและมีส่วนสำคัญในการใช้สิทธิทางศาลเพื่อฟ้องคดีสิ่งแวดล้อมในศาลปกครองได้มากขึ้นไป ซึ่งต่างจากมาตรการฟ้องคดีสิ่งแวดล้อมในต่างประเทศ โดยจะฟ้องได้ก็แต่เฉพาะผู้เสียหายโดยตรงเท่านั้น ประกอบกับปัญหาการดำเนินกระบวนการพิจารณาแบบกลุ่มในคดีสิ่งแวดล้อม ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มี การนำหลักการดำเนินกระบวนการพิจารณาแบบกลุ่มในคดีสิ่งแวดล้อมมาใช้อย่างเป็นทางการในกระบวนการพิจารณาคดีปกครองของประเทศไทย ตลอดจนยังมีปัญหาในการแสวงหาข้อเท็จจริงในคดีสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการค้นหา

ความจริงของศาลปกครองในคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมยังไม่อำนวยให้เกิดความยุติธรรมแก่คู่กรณีในคดีเท่าที่ควร รวมทั้งยังมีการใช้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อใช้ในคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอยู่น้อยมากในศาลปกครอง และยังไม่มียุติบัญญัติที่ชัดเจน สำหรับในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะ โดยเพิ่มเติมมาตรการทางกฎหมาย ให้กำหนดรายละเอียดเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการใช้สิทธิและเสรีภาพของชุมชน อีกทั้ง ควรกำหนดขอบเขตของสิทธิในการฟ้องคดีสิ่งแวดล้อมเฉพาะขององค์กรเอกชนไม่ให้มากเกินไปตามหลักผู้มีส่วนได้เสียอย่างแคบของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประกอบกับควรมีการแก้ไขกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครอง โดยให้นำหลักกฎหมายในเรื่องการดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action) ในสหรัฐอเมริกา หรือการฟ้องคดีแบบกลุ่ม (Group Litigation) สาธารณรัฐฝรั่งเศสและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมาปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรม และควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 โดยการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแต่งตั้งและการรับฟังพยานผู้เชี่ยวชาญเพิ่มเติม ข้อเสนอแนะทั้งหลายดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนเห็นว่า จะเป็นการแก้ไขปัญหาทางกฎหมายของการดำเนินคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิผลในการให้ความคุ้มครองผู้เสียหายในคดีสิ่งแวดล้อมได้ต่อไป

THEMATIC TITLE	LEGAL PROBLEMS CONCERNING ENVIRONMENTAL ADMINISTRATIVE CASE
KEYWORDS	LEGAL PROBLEMS CONCERNING ADMINISTRATIVE CASE/ ENVIRONMENT-RELATED
STUDENT	SUDACHA KHAEWKHAMHAN
THEMATIC ADVISOR	POL.LT.COL.DR.SUTEE IAMCHAROENYING
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS PUBLIC LAW
FACULTY	FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2014

ABSTRACT

This dissertation was to study legal problems concerning environmental administrative case. The Administrative Court has played the more important role regarding environmental administrative case whereas the Administrative Court uses legal proceedings procedures under inquisitorial procedure system. The Administrative Court's judges therefore have played an important role in proceeding case from the beginning to the conclusion by determining issues, submitting legal documents, and seeking for evidence which the court considers beneficial to the case. Consequently, this makes the procedures used for the consideration of environmental administrative case by the Administrative Court different from the procedures use in the Court of Justice, particularly for civil cases.

Consequently, there were some problems related to the law enforcement by the Administrative Court regarding environmental cases. As the cabinet has not prepared or revised laws related to the determination of details in support of law compliance, there has not been any principle and method related to the study and the assessment of effects to the health of local people. There was still a problem related to the right to claim on the environmental administrative case. As the Thai Administrative Court considers the wide interpretation of stakeholders and the guidelines on the consideration related to right of the claimer by applying provisions under the constitution, the private organizations related to environmental protection could overly take part and play a key role in exercising their proceedings right to claim against environment-related cases to the Administrative

Court. This is different from measures on claim filing used internationally whereas the claim could be made particularly by the direct affected person only. In addition, there was also a problem from considering case as class option for cases related to environment which currently the principles on the use of case considering as a class option for environment-related cases have not been applied concretely under the administrative procedures in Thailand. Moreover, there were also problems in terms of finding facts to support environmental cases, particularly the exploring of facts by the Administrative Court for environmental administrative case has not allowed the proper fairness between the litigants yet, as well as there were a very small number of experts for the consideration of environmental administrative case in the Administrative Court and the lack of clear provisions for the procedure which would be applied for environmental administrative case.

As a result, the author would like to suggest adding legal measures by determining details to promote and protect the use of right and freedom of the community. In addition, the scope of right to claim against the environmental cases exclusively by the private shall be refined, in accordance with the narrow definition of stakeholders used in Germany. Moreover, the Administrative Procedural Laws shall be revised by applying legal principles on class action used in the United States of America and group litigation used in France and Germany for practical use. Also, there shall be the amendment to the Administrative Supreme Court Judge Conference's Regulations Regarding Administrative Procedure B.E. 2543 by determining principles related to the appointment and hearing expert witness. The Author believe that all of the aforementioned recommendations could be the solutions for legal problems related to environmental administrative case proceedings which could create effectiveness in protecting an affected person from environmental administrative case in the future.